

Οι αθέατες (και επικίνδυνες) πλευρές του Ελσίνκι

Η οικλήρη διαπραγμάτευση ενόψει του Συμβουλίου Κορυφής του Ελσίνκι, για την απόδοση ή όχι στην Τουρκία καθυστάτως υποψηφίας χώρας, δεν είναι μία διαδικασία που διεξάγεται σε συνθήκες «εργαστηρίου». Η επικύρωση της ευρωπαϊκής προσωπικής της Τουρκίας υπήρξε το σενάριο υλοποίησης των ελληνοτουρκικών και ευρωπαϊκών σχέσεων και αφορά, εν τέλει, ευρύτερα σχέδια στην περιοχή του Καυκάσου και της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Δεν είναι άλωστο ιαχάιο το γεγονός ότι μένουν χρονικά διάστημα μόλις δύο ετών (από τη Σύνοδο του Λουξεμβούργου μέχρι σήμερα), η υποψηφίωση της Τουρκίας υποψηφίωσης της Τουρκίας ήρασε από την καινοτομική αντίθεση των Ευρωπαίων σχεδόν στην καθολική αποδοχή.

Οι ως δεν είναι ιαχάιες και οι πρόσφατες «εντυπίσεις» (προς την Τουρκία) δηλώσεις του

του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΟΤΡΩΤΣΟΥ

Μιλά Κλίνιον για τις αμερικανικές προτιμήσεις στην περιοχή. **Γύρω από την υποψηφίωση της Τουρκίας** με την Ευρωπαϊκή Ένωση συναρμόνιζονται πολλά συμφέροντα: των Ηνωμένων Πολιτειών, που διατηρούν υψηλές γεωπολιτικές επιδιώξεις στην περιοχή των δρόμων του πετρελαίου. των περιφερειών ευρωπαϊκών χωρών, που προσβλέπουν στην

τουρκική αγορά. Η προσωπική αυτή δικαίως συγκεντρώνει και το ελληνικό ενδιαφέρον αφού ο σταδιακός εξευρωπαϊσμός της Τουρκίας μπορεί - υπό προϋποθέσεις - να δημιουργήσει θετικές διευθετήσεις και στις δημόσιες εκκρεμότητες. Εν μέσω όλων αυτών η Σύνοδος του Ελσίνκι αποκτά μια ιδιαίτερη σημασιότητα που ξεφεύγει από το σενάριο και οι όρους διευθέτησης πολιτικής ασφάλειας της προεκλογικής περιόδου στην Ελλάδα. Οι Ευρωπαίοι και οι Αμερικανοί δεν θέλουν να διακινδυνεύσουν ένα νέο διπλωματικό ναυάγιο. Μία παράταση της ευρωπαϊκής κρίσης θέτει εν κίνηση τις προαναφερθείσες επιδιώξεις.

Η Τουρκία, γνωρίζοντας όλα αυτά, έχει ήδη από καιρό απειλήσει ότι θα εκλάβει αρνητικά οποιαδήποτε αναβολή της συζήτησης της υποψηφίωσής της και θα κλείσει εκείνη αρνητικά την ευρωπαϊκή ήρτα. Επειδή όμως η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαθέτει ενιαία άποψη επί του θέματος - καθώς υπήρξαν Ευρωπαίοι ηγέτες που προβληματίζονται σοβαρά για τις συνέπειες της διεύρυνσης - δεν ήρθε, εν τέλει, να αποκλείεται η πιθανότητα χρονικής μετάθεσης της συζήτησης. Κάποιοι κυβερνητικοί κύκλοι βλέπουν ως θετική μια τέτοια εξέλιξη.

Η ερωτή, δηλαδή, ότι δια της αναβολής θα παραμυθηθεί σε ευθετίστερο και μη προεκλογικό χρόνο μια ευόδωτη και πιθανώς πολιτικά κοστοβόρα διαδικασία. **Κάνουν λάθος. Η αναβολή μπορεί να προκαλέσει χιονοστιβάδα αρνητικών εξελίξεων. Αφενός, μπορεί να φέρει το κρισημο για τα ελληνικά συμφέροντα - θέμα της ευρωπαϊκής υποψηφίωσης της Τουρκίας, εμβόλιμα, στην ατζέντα της έκτακτης Συνόδου Κορυφής του Μαρτίου.**

Ητοι, λίγες ημέρες πριν από τις εκλογές, εφόσον αυτές διεξαχθούν, κατά τα φαινόμενα, στις 26 Μαρτίου. Με ό,τι αυτό μπορεί να σημαίνει για το ήδη επιβαρημένο και πολυ-

τικό πολιτικό κλίμα... Αφετέρου, αν η διαδικασία αναβληθεί και από είναι το πιθανότερο - για τη Σύνοδο της Λισαβώνας, τον Ιούνιο (παρότι η κυβέρνηση Γκουβέρνις έχει δηλώσει καινοτομική ότι διενεπήθη να αναλάβει το έργο το κόποιος), τότε όμοια ελληνικά κυβέρνηση προκύψει από τις εκλογές θα ήρθε η προεκλογική ευρωπαϊκή πίεση.

Η αναγκαστή να συζητή ταυτόχρονα - και πιθανώς εν γένει «πακέτο» - με τους «15» και το θέμα της ένταξης της χώρας στην ΟΝΕ και το ζήτημα της ευρωπαϊκής υποψηφίωσης της Τουρκίας, πιθανώς και τη διαδικασία ένταξης της Κύπρου. Όλα αυτά συνιστούν ένα εκρηκτικό μείγμα που μπορεί να προκαλέσει σοβαρές εθνικές ζημιές.

Αλλά και η διαδικασία του βέτο στο Ελσίνκι υποκρίνεται πολλούς κινδύνους. Μπορεί μία

έγεια απόφαση να επιτρέψει στον Κ. Σημίτη να καρποθελήσει κλογικά πολιτικά οφέλη, εμφανιζόμενος ως να έχει αντιμετωπίσει τον ευρωπαϊκό και αμερικανικό πειρατισμό, θα ανοίξει όμως τον ασκό του Αϊδούλου. Λόγω και της σχέσης της Ελλάδας με τις ισχυρές ευρωπαϊκές χώρες θα διαταράξει (σχεδόν που οικοδομήθηκαν με κόπο τα τελευταία χρόνια) και πιθανές εντάσεις θα

δημοσιουργήσει στην περιοχή. Είναι προφανές ότι στην περίπτωση ενός ελληνικού βέτο, οι «15» θα φορτωθούν στην ελληνική κυβέρνηση το ναυάγιο του Ελσίνκι, η δε Τουρκία πιθανώς να «παγώσει» τις διαδικασίες ύψους των τελευταίων μηνών και να προχωρήσει στην γενόσημη τακτική της τεχνικής έντασης. Η κυβέρνηση Ετζεβί θα «χρησιμεύσει» άλλωστε και κινή να διαχειριστεί στο εσωτερικό πολιτικό πεδίο (και έναντι των

εθνικιστών του κυβερνητικού συνασπισμού και έναντι των οπρωτικών) την ήττα στο Ελσίνκι. Και η Ελλάδα είναι πιθανόν - ο εικόλος «αποδιοργανωμένος πρόγος».

Τα παραπάνω σημαίνουν ότι η μοναδική συμφέροντα λύση στο Ελσίνκι είναι η αποδοχή από την Τουρκία των ευρωπαϊκών συνθηκών (ανθρώπινα δικαιώματα, εκδημοκρατισμός κ.λπ.) και της οίνδωσης της ευρωπαϊκής πορείας της με την άρση των δικδικωτών στο Λιχάο και το Κυπριακό (Χάγη, ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε.). Υπό αυτές τις συνθήκες η ένταξη διαπραγματευτικών για την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρώπη ήρθε να επικυρωθεί από την Ελλάδα. Θα είναι μία σημαντική και συμφέρουσα για την Ελλάδα εξέλιξη.

Εφόσον όμως τα παραπάνω δεν καταστούν δυνατά, τότε η ελληνική κυβέρνηση οφείλει να εξετάσει όλες τις παραμέτρους. Λόγω αναβολής και βέτο μπορεί να μεταφερθούν σε ικανοποιητικά εκλογικά οφέλη, ή έστω να μη δημιουργούν μείζον πρόβλημα, όμως μπορεί να υποθηκεύσουν το μέλλον των εθνικών θεμάτων και της γενικότερης πορείας της χώρας.

Όσοι με περισσή ευκολία μιλούν για βέτο ή επιδιώκουν με τρικ την αναβολή, είναι μάλλον... νυχτωμένοι μακριά! Μεταξύ αυτών και η ηγσία της Νέας Δημοκρατίας, που, από χτες, προλαμβάνει το έδαφος ώστε να εκληφθεί ως «ελληνική ήττα» (μηνιαία και μεθοδολογία) η άρση του βέτο.

skotrotsos@pegasus.gr